

Sygn. akt: I C 535/21 upr

WYROK ZAOCZNY W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 kwietnia 2022 r.

Sąd Rejonowy w Strzelcach Opolskich I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	Sędzia Izabela Siewierska
Protokolant:	Adriana Lemke

po rozpoznaniu w dniu 21 kwietnia 2022 r. w Strzelcach Opolskich

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą we W.

przeciwko Ł. U.

o zapłatę

1. powództwo oddala;
2. kosztami postępowania obciąża powoda w zakresie poniesionym;

UZASADNIENIE

Pozwem złożonym do tut. Sądu dnia 07 czerwca 2021 r. (data wpływu do Sądu) strona powodowa (...) Sp. z o.o. z siedzibą we W. wniosła o zasądzenie od pozwanego Ł. U. kwoty 2.607,91 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od dnia wytoczenia powództwa do dnia zapłaty. Nadto strona powodowa wniosła o zasądzenie od pozwanego kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Uzasadniając strona powodowa podniosła, iż pozwany zawarł z (...) S.A. umowę pożyczki przy wykorzystaniu środków porozumiewania się na odległość. Pozwany dobrowolnie wybrał interesującą go ofertę. Kwota udzielonej pożyczki została wypłacona na rzecz pozwanego. Ł. U. nie wywiązał się z warunków umowy, w szczególności nie zwrócił pobranych środków pieniężnych, wobec czego wierzyciel pierwotny wypowiedział z dniem 18 listopada 2017 r. umowę pożyczki i postawił całą wierzytelność w stan natychmiastowej wykonalności. Strona powodowa podniosła także, że wierzyciel pierwotny wezwał pozwanego do zwrotu zadłużenia, Ł. U., jednakże nie uregulował należności w określonym terminie. Powód dalej wskazał, iż na podstawie umowy przelewu wierzytelności z dnia 30 listopada 2017r. (...) S.A. zbył wierzytelność na rzecz (...) S.A., który kolejno umową cesji z dnia 16 grudnia 2020r. przekazał wierzytelność na rzecz powoda.

Strona powodowa podkreśliła również, że roszczenie dochodzone pozwem było już przedmiotem postępowania toczącego się przed Sądem Rejonowym Lublin – Zachód w Lublinie, w drodze elektronicznego postępowania upominawczego. Wówczas postanowieniem z dnia 01 marca 2021 r. wydanym w sprawie o sygn. akt VI Nc – e (...)

Sąd Rejonowy Lublin – Zachód w Lublinie stwierdził brak podstaw do wydania nakazu zapłaty w elektronicznym postępowaniu upominawczym i umorzył postępowanie.

Pozwany Ł. U. nie złożył odpowiedzi na pozew, nie stawił się na rozprawie wyznaczonej w sprawie, nie złożył żadnych wyjaśnień ani nie żądał przeprowadzenia rozprawy pod swoją nieobecność.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

(...) S.A. z siedzibą we W. skontaktował się telefonicznie z Ł. U. z propozycją zawarcia przez niego umowy pożyczki. Pozwany w toku prowadzonej rozmowy telefonicznej za pośrednictwem środków porozumiewania się na odległość, zawarł umowę pożyczki nr (...). Z ustaleń w trakcie rozmowy wynikało, że pożyczki udzielono w kwocie 2.000,00 zł, a jej spłatę rozłożono na 23 miesięczne raty w kwocie po 180,00 zł każda. Koszty związane z zawarciem umowy wynieść miały 2.150,00 zł, zaś pozwany miał zwrócić pożyczkodawcy łącznie kwotę 4.150,00 zł. Z rozmowy telefonicznej wynikało także, że po zawarciu umowy pozwanemu zostanie udostępniona treść umowy w wersji papierowej (elektronicznej) wraz z harmonogramem spłat i wszelkimi pozostałymi informacjami.

Uruchomienie pożyczki miało nastąpić poprzez wypłatę środków na Poczcie. Ł. U. miał otrzymać wiadomość z kodem dostępu i udać się do najbliższego punktu pocztowego, gdzie miały zostać mu przekazane środki.

Dowody:

- płyta CD - nagranie zawarcia umowy pożyczki, k. 50;

Dnia 18 listopada 2017 r., wierzyciel pierwotny (...) S.A. z siedzibą we W. wystosował do Ł. U. zawiadomienie o wypowiedzeniu umowy, które było skutkiem nie uregulowania przedmiotowej pożyczki. W piśmie wskazano, że kwota zaległości wynosi 360,25 zł i powinna zostać uregulowana w terminie 7 dni od dnia otrzymania pisma. W zawiadomieniu określono, że brak wpłaty spowoduje, że wypowiedzenie umowy zyska przymiot skutecznego, a cała należność zostanie postawiona w stan wymagalności i suma do spłaty wzrośnie do kwoty 1.757,51 zł.

W określonym w wezwaniu terminie pozwany nie uregulował żądanej kwoty.

Dowody:

- zawiadomienie o wypowiedzeniu umowy z dnia 18.11.2017r., k. 15;

W dniu 31 stycznia 2018 r. pomiędzy (...) S.A. z siedzibą we W., a (...) S.A. z siedzibą we W. została zawarta umowa przelewu wierzytelności, na mocy której wierzyciel pierwotny scedował na rzecz Cesjonariusza szereg wierzytelności określonych w Załączniku do umowy, w tym również wierzytelność Cedenta w stosunku do pozwanego, wynikającą z umowy nr (...).

Następnie na podstawie umowy przelewu wierzytelności z dnia 16 grudnia 2020r. (...) S.A. z siedzibą we W. zbyła na rzecz powoda wierzytelność między innymi przysługującą Zbywcy względem Ł. U., wynikającą z umowy nr (...) na kwotę 2.603,79 zł.

Dowody:

- umowa przelewu wierzytelności z dnia 31.01.2018r. wraz z załącznikami, k. 7-10, 14;

- umowa przelewu wierzytelności z dnia 16.12.2020r. wraz z załącznikami, k. 11-13.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie.

W niniejszej sprawie pozwany Ł. U. nie stawiał się na wyznaczonej rozprawie, jak również nie wypowiedział się co do twierdzeń podnoszonych przez powoda w uzasadnieniu pozwu, jak również nie wniósł o rozpoznanie sprawy pod jego nieobecność.

Stosownie do przepisu art. 339 § 1 i 2 k.p.c. jeżeli pozwany nie stawiał się na posiedzenie wyznaczone na rozprawę albo mimo stawienia się nie bierze udziału w rozprawie, sąd wyda wyrok zaoczny, przyjmując za prawdziwe twierdzenia powoda o okolicznościach faktycznych przytoczonych w pozwie lub w pismach procesowych doręczonych pozwanemu przed rozprawą, chyba że budzą one uzasadnione wątpliwości albo zostały przytoczone w celu obejścia prawa.

Przepis art. 339 § 2 k.p.c. ustanawia domniemanie prawdziwości twierdzeń powoda dotyczących okoliczności faktycznych w wypadku bezczynności pozwanego, chyba że budzą one uzasadnione wątpliwości albo zostały przytoczone w celu obejścia prawa. Domniemanie to dotyczy wyłącznie strony faktycznej sprawy i nie obowiązuje w zakresie prawa materialnego. Domniemanie to zastępuje jedynie postępowanie dowodowe. Ten wyjątkowy przepis nie może być wykładany rozszerzająco (uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 18 lutego 1972 r., sygn. akt III CRN 539/71). Zatem Sąd zawsze jest zobowiązany rozważyć, czy w świetle przepisów obowiązującego prawa materialnego, twierdzenia powoda uzasadniają uwzględnienie żądań pozwu, w zakresie tym bowiem nie obowiązuje domniemanie z art. 339 § 2 k.p.c., negatywny zaś wynik takich rozważań powoduje wydanie wyroku zaocznego oddalającego powództwo (wyroki Sądu Najwyższego z: dnia 7 czerwca 1972 r., sygn. akt III CRN 30/72, dnia 31 marca 1999 r., sygn. akt I CKU 176/97, dnia 6 czerwca 1997 r., sygn. akt I CKU 87/97, dnia 15 marca 1996 r., sygn. akt I CRN 26/96, dnia 15 września 1967 r., sygn. akt III CRN 175/67).

Jak to już przytoczono wyżej treść przepisu art. 339 § 2 k.p.c. wskazuje, iż domniemanie prawdziwości twierdzeń powoda nie obowiązuje, jeżeli budzą one uzasadnione wątpliwości lub zostały przytoczone w celu obejścia prawa. Z brzmienia przepisu wynika, że chodzi tu o kwalifikowaną postać wątpliwości, a mianowicie muszą być one uzasadnione. Te uzasadnione wątpliwości mogą powstać, np. gdy podane w pozwie okoliczności stają w sprzeczności z faktami powszechnie znanymi (art. 228 § 1 k.p.c.) lub faktami znanymi sądowi urzędowo (art. 228 § 2 k.p.c.). Uzasadnione wątpliwości mogą też powstać w wypadku, kiedy twierdzenia powoda zawarte w pozwie odnośnie do stanu faktycznego sprawy są ze sobą sprzeczne, nie zawierają pełnego stanu faktycznego pozwalającego na rozstrzygnięcie sprawy, wskazują na brak legitymacji procesowej powoda lub pozwanego itp.

W przypadku, gdy Sąd poweźmie wątpliwości co do zgodności twierdzeń powoda z rzeczywistym stanem rzeczy, nie może wydać wyroku zaocznego, opierając się tylko na twierdzeniach powoda o okolicznościach faktycznych. Należy przeprowadzić postępowanie dowodowe w celu wyjaśnienia powstałych wątpliwości, co do faktów bądź ustalenia, czy powód zmierza do obejścia prawa (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 czerwca 1972 r., sygn. akt III CRN 30/72, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 2 kwietnia 1973 r., sygn. akt III CRN 59/73, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 31 marca 1999 r., sygn. akt I CKU 176/97, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 15 marca 1996 r., sygn. akt I CRN 26/96). Podkreślenia wymaga fakt, iż zgodnie z ogólnym ciężarem dowodowym to strona powodowa powinna udowodnić, że określona wierzytelność jej przysługuje - jako wierzyciel dochodzący zaspokojenia wierzytelności, powinien wykazać podstawę (źródło) zobowiązania pozwanego, jak i jego wysokość. Zgodnie bowiem z art. 6 k.c. ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne.

W toku niniejszego procesu pozwany nie podjął obrony. Zostały więc spełnione przesłanki do wydania wyroku zaocznego. Jednak w ocenie sądu brak było podstaw do ustalenia stanu faktycznego jedynie w oparciu o twierdzenia powoda zawarte w uzasadnieniu pozwu. W uzasadnianiu pozwu przedstawiając stan faktyczny sprawy w zakresie umowy, która zgodnie z twierdzeniami powoda stanowiła źródło zobowiązania pozwanego, powód podał jedynie numer umowy oraz wskazał, że była to umowa pożyczki, a pożyczkodawcą był (...) S.A. Powód wskazał też, że umowa została wypowiedziana w związku z nieregulowaniem należności przez pozwanego. W zakresie dochodzonej kwoty wskazał, jedynie iż kwota 414,67 zł to należność z tytułu kapitału, kwota 788,81 dochodzona jest z tytułu niespłaconej prowizji i opłat, a kwota 404,43 zł to odsetki. Pozew nie zawierał natomiast przedstawienia innych istotnych faktów dotyczących treści pierwotnego zobowiązania, w szczególności ustalonych kosztów i należności związanych z zawarciem umowy, spłaty należności czy informacji pozwalających na zweryfikowanie sposobu wyliczenia odsetek.

Określony w sposób wybiórczy, lakoniczny i niespójny stan faktyczny uzasadniał wątpliwości co do stanu faktycznego sprawy i wymuszał przeprowadzenie postępowania dowodowego.

Powód wywodził swoje roszczenie, wskazując na zawartą przez pozwanego i pierwotnego wierzyciela umowę pożyczki. Zgodnie z treścią art. 720 § 1 k.c. przez umowę pożyczki dający pożyczkę zobowiązuje się przenieść na własność biorącego określoną ilość pieniędzy albo rzeczy oznaczonych tylko co do gatunku, a biorący zobowiązuje się zwrócić tę samą ilość pieniędzy albo tę samą ilość rzeczy tego samego gatunku i tej samej jakości. Powód wskazywał, iż w niniejszej sprawie do zawarcia umowy pożyczki doszło podczas rozmowy telefonicznej, a więc za pośrednictwem środków komunikowania się na odległość

Rodzaj umowy i jej podmioty wskazują na potrzebę oceny stosunku prawnego stron w oparciu o przepisy ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim (Dz. U. z 2011 roku, Nr 126, poz. 715 z późn. zmian.) oraz ustawy z dnia 30 maja 2014 r. o prawach konsumenta (Dz.U. z 2014 r., poz. 827 z późn. zmian.). Pożyczkę udzieloną w warunkach wywodzonych przez powoda kwalifikować należy jako kredyt konsumencki zawierany na odległość w rozumieniu art. 5 pkt 13 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim oraz art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 30 maja 2014 r. o prawach konsumenta (stosowany do umów kredytu konsumenckiego jako usługi finansowej zawieranej na odległości w oparciu o art. 4 ust. 2 ustawy o prawach konsumenta). Zgodnie bowiem z art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 12 maja 2011 roku o kredycie konsumenckim przez umowę o kredyt konsumencki rozumie się umowę o kredyt w wysokości nie większej niż 255.550 złotych albo równowartość tej kwoty w walucie innej niż waluta polska, który kredytodawca w zakresie swojej działalności udziela lub daje przyrzeczenie udzielenia konsumentowi. Za umowę o kredyt konsumencki uważa się w szczególności umowę pożyczki (art. 3 ust. 2 pkt 1) . Co do zasady umowa o kredyt konsumencki powinna być zawarta w formie pisemnej, chyba że odrębne przepisy przewidują inną szczególną formę (art. 29 ust. 1). Przepisy ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim w art. 5 pkt 15 przewidują - jako jeden ze sposobów zawarcia umowy - kredyt konsumencki zawierany na odległość. Zgodnie z tym przepisem jako taki kredyt rozumie się umowę o kredyt konsumencki zawieraną z konsumentem bez jednoczesnej obecności obu stron, przy wykorzystaniu środków porozumiewania się na odległość. Z kolei umowa o kredyt konsumencki - jako umowa dotycząca usług finansowych zawieranych na odległość w rozumieniu art. 4 ust. 2 ustawy o prawach konsumenta - stosownie do treści przepisu art. 2 pkt. 1 tej ustawy jest umową zawartą z konsumentem w ramach zorganizowanego systemu zawierania umów na odległość, bez jednoczesnej fizycznej obecności stron z wyłącznym wykorzystaniem jednego lub większej liczby środków porozumienia się na odległość do chwili zawarcia umowy włącznie. Przepisy te przewidują szczególny sposób zawierania umowy o kredyt konsumencki – przy wykorzystaniu środków porozumienia na odległość. W świetle powyższego należy stwierdzić, iż zawarcie umowy kredytu konsumenckiego nie wymaga w takiej sytuacji zachowania formy pisemnej.

W niniejszej sprawie dla wykazania roszczenia powód przedstawił nagranie z rozmowy telefonicznej pozwanego i przedstawiciela pożyczkodawcy dotyczącej zawarcia umowy. Strona powodowa, pomimo wezwania Sądu, jak również wbrew treści rozmowy telefonicznej stanowiącej podstawę dochodzonego roszczenia, nie przedłożyła wygenerowanego z systemu pożyczkodawcy wydruku umowy pożyczki. W toku postępowania sąd wobec stanowiska strony powodowej i nie przedłożenia dokumentów doręczonych pozwanemu w formie pisemnej po zawarciu ustnej umowy pożyczki, nie miał możliwości dokonania weryfikacji okoliczności dotyczących zawarcia umowy i ustalenia, że dokumenty przesłane pozwanemu odzwierciedlały ustalenia wynikające z odbytej rozmowy telefonicznej. Podkreślić bowiem należy, że zgodnie z rozmową telefoniczną po zawarciu umowy pozwany otrzymać miał potwierdzającą zawartą poprzez środki komunikowania się na odległość umowę pożyczki w formie pisemnej. Pisemna umowa potwierdzać jedynie miała warunki wskazane w rozmowie telefonicznej. Tymczasem powód nie wykazał, że takowe warunki zostały pozwanemu przekazane, jak również co już wyżej podniesiono, że były tożsame z ustaleniami, które konsultant wierzyciela pierwotnego przekazał pozwanemu w trakcie rozmowy telefonicznej.

W treści uzasadnienia pozwu powód nie przedstawił jakie uzgodnienia poczyniły strony w zakresie warunków umowy w jej najistotniejszych częściach. Nie sposób więc ustalić w jakim de facto zakresie strony zawarły umowę. Nadto powód nie wykazał także, że na rzecz pozwanego zostały przekazane jakiegokolwiek środki pieniężne, w tym właśnie pochodzące z pożyczki zawartej z wierzycielem pierwotnym. Z zapisu rozmowy telefonicznej wynikało, że pozwany

miał pobrać środki z najbliższym punkcie pocztowym po okazaniu dowodu osobistego i kodu SMS. Powód posiadał zatem możliwości, aby wykazać, że Ł. U. zostały przekazane pieniądze właśnie z tytułu umowy pożyczki nr (...). Ponadto z analizy pozwu oraz dołączonych dokumentów nie wynika również kiedy umowa pożyczki została zawarta, powód powołuje się bowiem wyłącznie na numer umowy oraz wypowiedzenie, nie wskazując przy tym kiedy doszło do zawarcia umowy.

Brak jest też dowodu na pouczenie pozwanego o możliwości odstąpienia od umowy jako że została zawarta na odległość.

Niewątpliwie zatem powód nie przedłożył dowodów wskazujących na fakt, że pożyczkodawca wywiązał się z obowiązków wynikających z art. 15-17 ustawy o kredycie konsumenckim. Ponadto co istotne okoliczności te nie zostały nawet przytoczone w pozwie.

Z ustalanego stanu faktycznego wynika wprawdzie, iż pozwany realizował częściowo wpłaty na rzecz wierzyciela pierwotnego. Wskazuje na to treść pozwu, z której powód wywodzi, iż kapitał pożyczki wynosił 2.000,00 zł, zaś na wartość przedmiotu sporu składa się między innymi kwota 414,67 zł z tytułu niespłaconego kapitału, ponadto koszty związane z zawarciem umowy miały wynosić 2.150,00 zł, zaś w kwocie wartości przedmiotu sporu jedynie suma 788,81 zł stanowi pozostałe do zapłaty kwoty niespłaconej prowizji i opłat, jednakże wobec braku pisemnego potwierdzenia zawarcia umowy, nie sposób ustalić czy pierwotny wierzyciel prawidłowo – zgodnie z treścią umowy – naliczał zobowiązania (zwłaszcza odsetkowe) pozwanego i związku z tym czy prawidłowo zaliczał dokonywane wpłaty i w konsekwencji prawidłowo określał pozostałą do zapłaty część należności (kapitału).

Sąd zwraca uwagę na fakt, że pozwany jest konsumentem, a zatem kierując się utrwalonym orzecznictwem (...) miał obowiązek zbadać warunki umowy pod kontem ich zgodności z prawem, a skoro nie miał tej możliwości musiało to skutkować uzasadnionymi wątpliwościami.

Biorąc zatem pod uwagę treść wcześniejszych rozważań, wobec istniejących uzasadnionych wątpliwości Sądu co do okoliczności stanowiących podstawę faktyczną powództwa, mając na uwadze art. 339 § 2 k.p.c., powództwo zostało oddalone.

W kwestii kosztów procesu, Sąd z uwagi na fakt, iż strona powodowa przegrała proces w całości, obciążył ją kosztami w zakresie, w jakim je poniosła.

Wobec powyższego, na podstawie powołanych przepisów, Sąd orzekł jak w sentencji wyroku.